

І. Є. Слізченко, О. М. Шлапак

Комінтернівський район

КОМІНТЕРНІВСЬКИЙ РАЙОН – район, що знаходиться у південно-східній частині Одеської області. Межує з Березів., Біляїв. та Іванів. р-нами Одес. обл., на Сх. омивається *Тилігульським лиманом*, який є водною межею Одес. і Микол. обл. Має вихід на Пд. до Чорного моря. На Пд. Зх. – Куяльницький лиман, на Пд. – невеликі солоні лимани, зокрема [Великий Аджалицький](#). Утвор. 1923. Жит. зазнали сталін. репресій, потерпали від голодомору 1932–33. Від серпня 1941 до квітня 1944 – під нім.-фашист. окупацією. Пл. 1,5 тис. км². Насел. 67 207 осіб (2001, складає 98,7 % до 1989): українців – 81 %, росіян – 13 %, проживають також молдавани, болгар, білоруси, вірмени, греки. У складі р-ну – смт [Комінтернівське](#), *Нові Білярі* та *Чорноморське*, 64 сільс. насел. пункти. Більша частина лежить у межах *Причорноморської низовини*, крайня пн. – у межах відрогів *Подільської височини*. Поверхня – низовинна (на Пн. – підвищена) пологохвиляста лесова рівнина, розчленована балками та ярами. Корисні копалини: черепашник, глина, пісок. Ґрунти переважно чорноземні. У К. р. – понад 2220 га рекреац. територій; діє 60 курортно-оздоров. установ. Об'єкти природно-заповід. фонду: заг.-держ. значення зоол. *Петрівський заказник* і орнітол. заказник коса *Стрілка*, місц. значення ботан. Калинів. заказник, орнітол. заказник Тилігул. пересип, ландшафтні Каїр. і Новомикол. заказники, Тилігул. регіон. ландшафт. парк. На тер. р-ну проходить ділянка залізниці Одеса–Вознесенськ–Первомайськ, на якій розміщено залізничні ст. Кремидівка та Сербка. Від ст. Чорноморська відгалужується залізнична гілка до Одес. припорт. заводу та до порту Южний. Довж. автошляхів заг. користування складає 605,7 км, із них з твердим покриттям – 486,6 км. Автошляхи держ. значення: Одеса–Мелітополь–Новоазовськ, Одеса–Вознесенськ–Новий Буг. Провідні галузі промисловості – харчова та буд. матеріалів. Гол. підприємства розташ. у райцентрі, смт Нові Білярі та селах Благодатне (ТОВ «ВЕККА»), Визирка (ТОВи «Трансінвестсервіс» і «ОНИСС»), Красносілка (ТОВ «Автодеталь»), Крижанівка (ТОВ «Кераміт»), Олександрівка (фірма «Гармаш», ТОВ «Куліндоров. індустр. концерн») і Першотравневе (ТОВ «Комінтернів. птахофабрика»). Розвинуті рослинництво, садівництво, тваринництво, птахівництво. Пл. с.-г. угідь 114,14 тис. га, з них орних земель – 98,58 тис. га. Працюють 28 приват. с.-г. підприємств, 201 фермер. госп-во, 12 с.-г. ТОВів, 2 с.-г. вироб. кооперативи, 3 держ. підприємства. У р-ні – 35 заг.-осв. навч. і 19 дошкіл. закладів; 37 бібліотек-філій, 36 клуб. закладів, 2 дит. школи естет. виховання; центр. рай. лікарня, 9

амбулаторій заг. практики сімей. медицини, 3 сільс. лікар. амбулаторії, 28 фельдшер.- акушер. пунктів, СЕС. Виходить г. «Слава хлібороба». Під охороною держави перебуває 74 пам'ятки історії, мистецтва, археології та архітектури. Функціонує 11 нар. і 8 зразк. колективів. Серед видат. уродженців – лікар-дерматовенеролог [А. Бази́ка](#) (с. Петровірівка), історик [П. Гарчев](#) (с. Свердлове), гідролог [О. Іваненко](#) (с. Шевченко); живописець [В. Вербаховський](#) (с. Степанівка); музикознавець, композитор [В. Іванов](#) (с. Сербка), художник-постановник, режисер [В. Чвалінський](#) (с. Сичавка); Герой Радянського Союзу [І. Коновченко](#) (с. Кірове).

Фотоілюстрації

Бібліографічний опис:

Комінтернівський район / І. Є. Слізченко, О. М. Шлапак // Енциклопедія Сучасної України [Електронний ресурс] / Редкол.: І. М. Дзюба, А. І. Жуковський, М. Г. Железняк [та ін.]; НАН України, НТШ. – К. : Інститут енциклопедичних досліджень НАН України, 2014. – Режим доступу: <https://esu.com.ua/article-4329>. – Останнє поновлення : 1 січ. 2023.

2001-2024 © Ця енциклопедична стаття захищена авторським правом згідно з чинним законодавством України ([докладніше](#)).